

น้ำอ้อย

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราฟังธรรมะก่อน ฟังธรรมะนะ สัจธรรมเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ว่าการทำงานเป็นธรรมๆ ฟังแล้วมันก็เป็นธรรม ถ้าครูบาอาจารย์ไม่เป็นธรรมนะ

เวลาแสดงธรรม อย่าเสียดสี อย่ากดอย่าทับคนอื่น แต่ว่าเวลากิเลสในหัวใจของคนๆ ใจ ถ้ากิเลสในหัวใจของคน เราต้องเตือน เราต้องปลุกเร้า ถ้าปลุกเร้าขึ้นมาให้เราได้มีสติปัญญา มีสติปัญญาให้เท่าทันกับกิเลสของตนๆ

ถ้ามันเท่าทันนะ คำว่า “เท่าทัน” เข้าทำภารกิจเสร็จแล้วเราจะมีแก้ไขที่เราจะประพฤติปฏิบัติ เรามีกำลังใจไง มันสดชื่นแจ่มใส เห็นไหม เหมือนนักกีฬาจะลงแข่ง หวังชัยชนะทั้งสิ้น ไปครึ่งทางแล้วถ้าไม่ได้พิตมา อ่อนแรง พออ่อนแรงขึ้นมาแพ้เขาทั้งสิ้นเลย นี่กำลังใจมันไม่ตลอดรอดฝั่ง เวลาถ้าเรามีสติมีปัญญาขึ้นมา มันจะปลุกเร้าขึ้นมาให้เราชัดเจน ถ้าเราชัดเจนขึ้นมา เห็นไหม

ในปฏิบัติภาวนาธรรมฐานๆ ทำภารกิจเสร็จแล้ว เวลากลับไปที่พักแล้ว บาตรของตน เวลาอย่าขึ้นไปบนกุฏิ วางแล้วผลักไส ให้ฝั่งไว้ ผ้าให้ฝั่งไว้ แล้วเข้าทางจงกรม อย่าขึ้น

เราดูปฏิบัติพระพุทฺธคฺคกรรมฐานฯ ตอนบวชใหม่ๆ เราทำตามนั้นเลย

เวลาสายหลวงปู่ตื่น ที่นอนเก็บหมด มันจะขี้เกียจ กลางคืนมันจะนอนอย่างเดียว ดึงไว้ อย่าไถที่นอน ที่นอนพับเก็บ ถ้าถึงเวลานอนให้ปุ่เลย

นี่ไม่ ปลูกไว้พร้อมเลย

เวลาหลวงตาท่านพูด เอาเสียเอาหมอนผูกคอไว้เลย

ถ้าเอาเสียเอาหมอนผูกคอไว้ละ วันแล้ววันเล่า วันคืนล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่ ถ้า บัดนี้เราทำอะไรอยู่ ถ้ามีสติปัญญา จิตใจมันพึ่่นพุ่มา เวลาคนมันหงอยมันเหงา เวลาไก่อมัน หงอยไ้ ไก่อมันเป็นอหิวาต์นะ มันหงอย ขี้ขาว มันจะตาย แต่ถ้ามันสดชื่นนะ มันสดชื่นของมัน มันต้องมีสติปัญญาของมัน ถ้ามีสติปัญญาของมัน ฟังธรรมๆ ปลูกไร่ ปลูกไร่หัวใจของตน

ถ้าในหัวใจของครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ เป็นธรรม เป็นธรรมเขาหวังธรรมอันนั้นนะ หวังสังฆธรรม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ สังฆธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าริ่อกันขึ้นมาละ สังฆธรรมที่อยู่ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ สังฆธรรมที่องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคารพบูชา เห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมีรัตนะ ๒ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้ากับพระธรรมๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ ขึ้นมา พระอัญญา โภณทัญญะมีดวงตาเห็นธรรม สงฆ์องค์แรกของโลกเกิดขึ้นมา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม แสดงธรรมขึ้นมา สาวกสาวกจะได้ยินได้ฟังแล้ว ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง หัวใจเป็นธรรม เกิดเป็นรัตนตรัย ในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึกของชาวพุทธเรา

แล้วเราบวชมาๆ เราก็มีกิเลสตัณหาความทะยานอยากเหมือนกัน กิเลสตัณหาความ ทะยานอยาก แม้แต่อยากบวช อยากประพฤติปฏิบัติ อยากพ้นทุกข์ มันจะเป็นความอยากขนาด ไหนก็เป็นความอยากฝ่ายดี ถ้าฝ่ายดีอยากเสร็จแล้วก็เก็บไว้ในหัวใจของตน ถ้าเก็บไว้ในหัวใจ ของตน แล้วเรามีโอกาส เราพยายามหลีกเลี่ยง

เวลาเรารุดงค์ผ่านมาๆ เจอพระมามาก พระเป็นผู้ที่ประหยัดมัธยัสถ์ ของสิ่งใดเป็นปัจจัย เครื่องอาศัย ทำเองๆ ทั้งนั้น ของตลาดเราไม่ใช่ไม่สอย ไม่ต้องการ วินัยไม่ฟากเจ็กไว้ วินัยฟากไว้ กับมือ

ครูบาอาจารย์ท่านพูดนะ วินัยฟากเจ็กไว้ใช่ไหม อะไรก็ไปซื้อที่ร้านเจ็กๆๆ แล้วตัวเองทำ อะไรไม่เป็นเลย

เราก็ต้องฝึกหัดของเราเข้ามา ฝึกหัดให้มันเป็น เป็นแล้วมันอบอุ่น

เวลาบวชเรามีบริวาร ๘ เข้มกับด้าย สมัยครูบาอาจารย์ท่านมีสติปัญญา เวลามันขาด ท่านสอยเป็นดอกจันนะ ใ้อ้อ! มันเอาแก้วครอบไว้แล้วค่อยๆ สอย ค่อยๆ สอย สอยด้วยมือใจ ผ่า บริวาร แต่ในปัจจุบันนี้เราเห็นเป็นของไร้ค่า คุณิ คหบดีจิวรเขาถวายเป็นตั้งๆ เลย

ของเป็นตั้งๆ เป็นของสงฆ์ ไม่ใช่ของเรา

เวลาหลวงปู่มัน ลูกศิษย์ลูกหาหลวงปู่มันมหาศาล ลูกศิษย์ลูกหา คหบดีจิวรท่านไม่จับ ไม่ต้องเลย

หลวงตาท่านพูดเอง ตั้งแต่บวชมาที่เห็นมากับตาก็หลวงปู่มันนี่แหละ ถือผ้าชุดงควัตร ถือผ้า ๓ ผืน ไม่ใช่คหบดีจิวร ไม่ใช่เลย ท่านชักบังสกุลเอา ท่านเก็บเอาแล้วปะชุนเอา นี่ไง ครูบา อาจารย์ที่เป็นธรรมๆ

แล้วมันเป็นอะไรละ

ก็เป็นคุณธรรมในใจท่านไง เป็นวิมุตติสุขในใจของท่านไง

ใ้อพวกเราก็ แหม! คหบดีจิวรๆ สิ่งที่ได้มา ถ้าเราฝึกหัดตัดเย็บเป็นแล้วมันอบอุ่น ให้มันขาดมาเถอะ ให้มันอะไร เราทำของเราได้ เราแก้ไขของเราได้ เห็นไหม ถ้าเราแก้ไขของเราได้มัน รู้จักประหยัดมัธยัสถ์

สิ่งที่เขาให้มามากมายมหาศาล มันเป็นของสงฆ์ เป็นกองกลาง มันเป็นเรื่องของโลก ถ้าเราเป็นธรรมๆ นะ ถ้าจิตใจมันเป็นอย่างนี้มันก็พินพุมมา ถ้าพินพุมมา

เวลาที่ปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์ สิ่งใดก็น้ำร้อนกับน้ำตาลเท่านั้นนะ น้ำร้อนกับน้ำเสื่อโครง จะมีอะไร ไม่มีอะไรเลย ในปัจจุบันนี้มันสมบุญรึ? ขึ้นมาสมบุญขึ้นมา เห็นไหม

เราหมั่นประชุมกันเนื่องนิจ เวลาประชุม ประชุมให้พร้อมกัน เลิกก็เลิกพร้อมกัน สังคมสงฆ์ที่มันจะสมานสามัคคีกันได้ก็แบบนี้ ถ้าต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างไป ต่างคนต่างมีความเห็นแตกต่างกันไป แล้วมันจะสมานเข้ามา เข้าหมู่ๆ มันเข้าหมู่ได้ยาก แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ แล้ว เราเสมอกัน เราเหมือนกัน มีจิตใจเป็นธรรมเหมือนกัน

เวลาได้มา น้ำอ้อย สิ่งทีว่น้ำอ้อยๆ มันเป็นสัตตาทกาลิก น้ำผึ้ง น้ำตาล น้ำผึ้ง น้ำอ้อย สัตตาทกาลิกมันมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล

เวลาพระที่ว่าได้ลาภมากๆ แขนงไว้ๆ แต่ก่อนนั้นไม่มีอายุ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเดินตรวจวัดใจ ไปเห็นแขนงไว้ตามหน้าต่าง แขนงไว้ๆ มันได้มาจากไหน ได้มาจากว่าญาติโยมเขาศรัทธาเขาถวายมา เพราะว่าท่านไปปราบผีให้ เสร็จแล้วมันฉันไม่ทันใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นแล้วมันฟุ่มเฟือยไป บัญญัติไว้เลย ๗ วัน ถ้าเก็บไว้เป็นสัตตาทกาลิก

น้ำอ้อย สิ่งที่ได้มาๆ มันก็เป็นประโยชน์ เป็นการประทั้งให้มันสดชื่นเวลาฉันน้ำร้อน ฉันน้ำร้อน น้ำชา

ในสมัยพุทธกาล เวลานางวิสาขาไปเยี่ยมครูบาอาจารย์ของท่าน เวลาที่มีของติดไม้ติดมือไป ถวายพระๆ มองข้ามพระเทวทัตไป พระเทวทัต เวลาเขามองข้ามไป น้ำอ้อย น้ำอ้อยกับน้ำตาล น้ำตาลปึกเรานี่ น้ำตาลปึกมันทำไมทำให้เทวทัตมีความน้อยเนื้อต่ำใจได้ละ น้ำอ้อย น้ำผึ้งหยดเดียวนี้

น้ำผึ้งหยดเดียวมันเป็นของภายนอก เห็นไหม ถ้าหัวใจที่เป็นธรรมๆ มันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย คำว่า “ปัจจัยเครื่องอาศัย” จิตใจที่เราสำคัญกว่า จิตใจที่เราจะค้นคว้าหาใจของเรา มันไม่เห็นคุณค่าขึ้นมาหรอก แต่ถ้าจิตใจที่ต่ำต้อยพอเห็นแล้วมันน้อยเนื้อต่ำใจ

น้ำอ้อย ในธรรมบทไปอ่านเจอเข้า ผังใจมาก ทำไมเทวทัตเริ่มประเด็นขึ้นมาจากน้ำผึ้ง น้ำอ้อยจากนางวิสาขาไปถวายครูบาอาจารย์ ผ่านไปๆ พระสงฆ์รับแล้วก็ป็นของสงฆ์ ก็ฉันด้วยกัน เวลาเขาถวายมันก็เป็นของสงฆ์ ของสงฆ์ หมู่สงฆ์ก็แจกกันนะ ทำไมจะต้องน้อยเนื้อต่ำใจล่ะ

นี่พูดถึงว่า ประเด็น สิ่งที่มีมันจะเกิดเหตุ เราจะชี้ให้เห็นว่า กิเลสตัณหาความทะยานอยาก ในใจมันร้ายนัก ของสิ่งนั้นได้มามันก็เป็นกองกลาง

สิ่งที่ได้มา คุณสิ เวลาพระอนนท เวลากษัตริย์เขาจะถวายผ้า ถวายผ้า ๕๐๐ ผืน ผ้าจีวร ๕๐๐ ผืน เมียกษัตริย์มาถวาย กลับไปโกรธมากเลย ถวายอะไรตั้ง ๕๐๐ ผืน เอาไปทำไม พระอนนทเอาไปทำไม

เอาไปแจกพระ

แล้วพระมีจีวรอยู่แล้ว แล้วพระทำอย่างไร

จีวรนั้นก็เอาไปทำเป็นม่าน เอาไปทำเป็นเพดานกุฏิ

แล้วถ้าเพดานกุฏิมันมีอยู่แล้วทำอย่างไร

ถ้าเก่าก็เอาไปทำเป็นผ้าเช็ดเท้า

แล้วผ้าเช็ดเท้ามันเยะเยอะไปไปหมด ทำอย่างไร

ก็ไปตำ ตำกับดิน

บ้านดินๆ นะ เขาตำกับดินแล้วเอาไปผสมโคลนทาๆ

โอ้โฮ! เขาศรัทธาขึ้นมา นี่ไง จีวร ๕๐๐ ผืนถวายพระอนนท พระอนนทยังไม่ได้เก็บไว้เลย เป็นของสงฆ์ๆ ใจ จิตใจที่เป็นธรรมใจ

แค่น้ำผึ้ง น้ำอ้อย มันไปทำให้คนที่ติดพันมันสร้างประเด็นขึ้นมาในใจ พอสร้างประเด็นขึ้นมาในใจ เห็นไหม แค่น้ำอ้อย

เวลามันหิวมันกระหาย ไซ้ คนที่ไม่ได้อุดอาหาร คนที่ไม่ได้อุดงค์ผ่านมา เวลาหิวมันกระหายนะ เวลาหลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบไปในป่า เวลาในปกติเวลาท่านทำความสงบใจของท่าน เทวดา อินทร์ พรหมมาดูแลรักษา มาเข้าในนิมิตประจำ

ตอนนี้อุดงค์มาไม่มีจะกิน บิณฑบาตไม่ได้ ๓ วัน ๔ วันแล้วนะ น้ำในกระตักก็หมดแล้วละ ถ้าถึงเวลา เวลาสุขสบายก็มาอุปฐากอุปถัมภ์ เวลามันทุกข์มันยากไม่มีใครมาดูแลเลย

น้ำผุดขึ้นมาเลย

นี่เวลาคนที่มีบุญมีกุศลของเขา สิ่งที่ทำมาๆ ไม่เห็นมีอะไรมาเป็นประเด็นในหัวใจเลย

เทวทัต แค้นางวิสาขามาถวายปัจจัยเภสัชเพื่อหมุ่สงฆ์ เพื่อมาวัดมาวา มีของติดไม้ติดมือมา ข้ามเทวทัตไป ข้ามไปข้ามมาๆ

เราก็พระเหมือนกัน เราก็กษัตริย์เหมือนกัน สถานะไม่ต่างกันเลย ทำไมมองข้ามไปข้ามมาๆ

แค่น้ำอ้อย ทำไมจิตใจของคนมันเป็นอย่างนั้นได้ นี่ไง พอจิตใจของคนเป็นอย่างนั้นได้ นี่เวลาบอก กิเลสในใจของมนุษย์ ไอ้โฮ! น่ากลัวมากๆ

หลวงตาท่านกลัว ไม่กลัวเรื่องอะไร เรื่องกิเลสในใจของคนนี่ กิเลสในใจของคน ไอ้โฮ! มันปลิ้นปล้อน มันทิ่มมันแทงนะ อย่าเผลอ เผลอ เสรีจันทน์ที่เคย แต่ไม่ใช่ให้ระแวงใครทั้งสิ้น เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันเข้าใจ เข้าใจเรื่องกิเลสๆ ใจ

พอเรื่องกิเลสขึ้นมา เทวทัตตั้งแต่ชูชกไป เป็นคู่เวรคู่กรรมมากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่พันธกรรมของจิตๆ ผู้ที่สร้างสมบุญญานิกการมาสิ่งใดมามันคิดแต่เรื่องดีงามขึ้นมา ผู้ที่สร้างแต่ความเป็นกรรมเป็นเวรกันมา ถึงเวลาแล้วคิดอะไรก็เป็นเวรเป็นกรรมไปทั้งสิ้น ทำสิ่งใดก็เป็นเวรเป็นกรรมไปทั้งสิ้น

แม้แต่น้ำอ้อย น้ำตาลก้อนแค่นั้นนะ แต่ผลที่การกระทำ เทวทัต ไอ้โฮ! ทำความผิดพลาดในพระพุทธศาสนามหาศาล เริ่มต้นมาจากแค่น้ำผึ้ง น้ำอ้อยนะ พอน้ำผึ้ง น้ำอ้อย มันก็มีความ

น้อยเนื้อต่ำใจ มีทิฐิมีมานะขึ้นมานะ วางแผนเล่ห์กลทันที ทำอย่างไรให้มันเกิดขึ้นมา พอเกิดขึ้นมา แล้วไปชักนำพระบวชใหม่อีกด้วย

พระบวชใหม่ ๕๐๐ ตามพระเทวทัตไปไง พระเทวทัตไปเสนององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอพร ขอพร ๕ ข้อนั้นนะ แล้วเวลาขอพร ๕ ข้อแล้ว แล้วทำได้ไหมละ เวลาขอพร ๕ ข้อแล้ว เวลาทำให้สงฆ์แตกแยกขึ้นมา ฉนวนโลกีย์เสื่อมหมด

สมาธิเจริญแล้วเสื่อมๆ กุปปธรรม อกุปปธรรม สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา กุปปธรรม สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นธรรมดา มันแปรปรวนเป็นธรรมดา มันเป็นกฎอนิจจังอยู่แล้ว มันเป็นไตรลักษณ์อยู่แล้ว มันเป็นเรื่องของโลกอยู่แล้ว มันเป็นเรื่องความจริงอยู่แล้ว แต่ความเป็นจริงในใจของคนที่มึนสัจธรรมขึ้นมาในหัวใจมันยังไม่เป็นไป เวลาทำอนันตริยกรรมนะเสื่อมหมดเลย เสื่อมหมดเลย

ให้ลูกศิษย์ลูกหาไปขอจากญาติพี่น้องของตน บิณฑบาตไม่มีใครเขาสนใจนะ เพราะเขาเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วนี่มีแต่ทำลาย กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรม ความการกระทำนั้นมันจรรยาหายไปทั่ว ไม่มีใครเขาสันนิษฐาน ลากสักการะเสื่อมหมด พอเสื่อมหมดขึ้นมาก็ให้ลูกศิษย์ลูกหาไปหาญาติพี่น้องของตนมา แล้วมาฉัน

พระกรรมฐานที่เราฉันกันอยู่นี้ของใครของมัน เวลาเสื่อมลามกขึ้นมามันของใครของมัน ไม่ได้ก็ฉันร่วมวงกันไป

ภิกษุ ฉันเป็นคนโกชนะ ฉันเป็นคนโกชนะเป็นวงนั้นนะ เป็นอาบัติปาจิตตีย์

พระพุทธเจ้าบัญญัติหมด นางวิสาขาเห็นแล้วไปฟ้องพระพุทเจ้า ภิกษุฉันเป็นคนะ เหมือนกับพราหมณ์ที่เขากินข้าวกัน

เวลาให้ฉันเป็นส่วนบุคคลมันสมณสาธูป ไม่ดำรงชีพเหมือนสมรवासเขา สมรवासทำอย่างไร พระไม่ทำอย่างนั้น ห้ามทำๆ สมณสาธูป

ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนโกชนะเกิดจากตรงนั้นนะ ปาจิตตีย์ พอปาจิตตีย์ขึ้นมา บัญญัติๆ ก็ทำไปเรื่อย

มันจะเกิดจากน้ำอ้อย น้ำตาลก้อนเดียว ทำไมมันสร้างผลสันสะเทือนกับศาสนาได้มากขนาดนั้น มันสร้างผลสันสะเทือนกับศาสนา มันสร้างผลสันสะเทือนเพราะอะไร เพราะพันธุกรรมของจิตๆ มีสิ่งใดก็คิดเป็นเวรเป็นกรรมทั้งสิ้น สร้างเป็นเล่ห์เป็นกลขึ้นมาในกระบวนการของความคิด แล้วทำไปๆ มันขยายไปเรื่อยๆ จนถึงที่สุด เวลาถึงที่สุดขึ้นมา เวลาสำนึกได้ จะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาจะลงไปล้างเท้า ธรณีสูบไปเลย

นี่พูดถึงว่าการกระทำแบบนั้นนะ การกระทำแบบนั้นมันเกิดมาจากไหน

ถ้าจิตใจเราเข้มแข็ง จิตใจเรามีสติปัญญาเนะ สิ่งใดต่างๆ ขึ้นมามันจะเป็นประเด็นขึ้นมาไม่ได้ เพราะมันเป็นกองกลาง มันเป็นของของสงฆ์ มันเป็นของพวกเรา แล้วมีน้ำใจต่อกัน เห็นไหม

คนที่มีน้ำใจต่อกัน มันเป็นวาสนานะ เราบวชมาแล้ว บวชใหม่ๆ ขึ้นมา เพราะหวัเดียว กระเทียมลืบ บวชคนเดียว แล้วไปเจอพระไปไหนมา สามวาสองศอก ถ้ามัวๆ ตอบข้าง แล้วเรากับบวชใหม่เราก็อธิอะไร เชื้อๆ เขาไปนะ พอเชื้อก็ผิดแล้วผิดแล้ว เออ! เชื้อใครไม่ได้

เวลาไปเจอหมู่คณะที่ดีนะ ไปรู้ด้วยกัน โอ้โฮ! ไปในป่านี้ไว้วางใจกันมาก มันไว้ใจได้ สิ่งใดเป็นอย่างนั้น ปล่อยได้เลย แล้วมันทำอย่างไรก็ได้ มันสบายใจ แล้วหมู่คณะที่ไปด้วยกัน เขาก็พูดกับเราอย่างนี้เหมือนกัน เวลาจะไปด้วยกัน เอาเลย คนอื่นคอย ท่านไม่เอา ชี้ไอ้เจ๊กบ้านี้ ไอ้เจ๊กบ้าไปแล้วมันสบายใจ เป็นใจเป็นกัน ไปข้างหน้าอย่างเดียว ภาวนาเต็มที่

เวลาจะพูดว่า เราชอบพูดว่าเรามีวาสนาเจอหมู่เพื่อนที่ดี เจอหมู่เพื่อนที่ดีออกไปภาวนาในป่านะ โอ้ย! ช่างมันแปร้นๆ ใส เวลาถ้าเป็นมันก็เป็นการเล่น เป็นการอะไร มันอันตรายไหม แต่เวลาเจอหมู่เพื่อนที่ดี เรามีความกล้าหาญ ไม่เป็นภาระของใครทั้งสิ้น ไม่ต้องเป็นความวิตกกังวล มีอย่างไกร้อยอย่างนั้น แล้วถ้าเขามี ให้เขาฉันก่อน เหลือมาก็ได้ ไม่เหลือก็ไม่เป็นไร ไว้วางใจกันได้ วางใจได้หมดเลย มันลงใจหมดเลย ลุยได้อย่างเดียว ลุยเข้าไปข้างหน้า นี่เจอหมู่เพื่อนที่ดีมาไง

แต่เริ่มต้นตอนบวชใหม่ๆ มา บวชมาหัวเดียวกระเทียมลีบ ไปอยู่กับใครก็แล้วแต่ ถามข้าง ตอบม้า ถามอย่าง ตอบอีกอย่าง แต่ก็ไม่รู้จะว่ามันถูกหรือผิด แต่เวลาไปเจอหลวงปู่จวน ขึ้นมาที่แรกจบเลย

“อวิชชาอย่างหยาบของท่านในหัวใจท่านสงบลง อวิชชาอย่างกลางอีกมหาศาลเลย อวิชชาอย่างละเอียดยิ่งมหาศาล”

อ้าว! ญยังไม่ได้ทำอะไรเลยนะเนี่ย มันก็ค่อยเริ่มต้นกันใหม่ รื้อฟื้นพุทกันใหม่ เอาจริงเอจ้จกันใหม่ ชัดๆ ต่อน้ำสมาธิก็สมาธิชัดๆ ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมก็ชัดๆ ขึ้นมาให้มันเป็นความจริงขึ้นมา

เวลาไปจุดธูปต่อสู้กับกิเลสค้นหาความทะยานอยากไป แล้วเวลาต่อสู้กับกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันจะเข้ามาเรื่องน้ำอ้อยนี้แหละ มันไม่มีอะไรหรอก อย่าว่าแต่น้ำร้อนน้ำชาเลย ไม่มีอะไรเลย ฉันทะก็คือจบ น้ำร้อนไม่มี มีแต่น้ำเสียโคร่งต้มไว้ ต้มไว้แล้วอยู่ในปามันเย็น ใ้อโฮ! เย็นเจี๊ยบเลย ถ้ามีอะไรมาก็ไปแช่น้ำไว้ตามกระแสนั้นนะ ไม่มี แช่ไว้ตามน้ำนั้น

ไปเก็บกลอยมา ไปเก็บกลอยก็ให้เณรเก็บมา ให้ชาวบ้านเก็บมา แล้วก็แช่น้ำให้น้ำไหล มันชัดไป พอมันหมดพิษขึ้นมาก็เอามาหนึ่งกันนะ นี้อยู่ในป่าในเขามันทุกขมันยากมา ฉะนั้น น้ำอ้อยถึงมีค่าไง น้ำตาลสักเม็ดยังมีค่าเลย

หลวงตาท่านพูด เวลาหลวงตาท่านพูดสิ่งใดนะ เราฟังแล้วมันสะเทือนใจ ท่านบอกเลยนะ อยู่ในป่าในเขา ใ้อน้ำตาล กาแฟ เอามาถ้วยไว้ยังไม่มีเลย

เอามาแค่ให้มันเป็นถ้วยไว้มันยังไม่มี ไม่มีหรอก เวลามันทุกขมันยากอย่างนั้นน้ำอ้อยจะมีค่าไหม มีค่า ใ้อโฮ! ถ้าได้น้ำอ้อยสักกอนนะ อมไว้แล้วมีน้ำร้อนนะ แหม! วันนั้นสดชื่น กำลังฟื้นฟู ฟื้นฟูทันทีเลย

นี่เวลามันทุกขมันยากมาอย่างนั้น เจอหมู่คณะที่ดีมากก็มี แต่ตอนต้นๆ เราไม่รู้จัก ใครพูดอะไรก็เชื่อ ใครพูดอะไรก็เชื่อ เวลาเชื่อไปแล้วนะ ไปไหนมา สามีวาสองศอก ไม่ได้สิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย แต่เวลาไปเจอหมู่เพื่อนที่ดีก็เป็นตัวเป็นตนมานี้ไง เป็นตัวเป็นตนมาเพราะอะไร

เวลาหลวงตาท่านพูด การภาวนายากอยู่ ๒ คราว คราวหนึ่งคือคราวเริ่มต้น

คราวเริ่มต้นเหมือนฝึกหัดงาน คนทำงานไม่เป็นพยายามทำงานให้เป็นนี่แสนยาก จับผิด จับถูก ใจคนเป็นช่างไม้เขาเข้าเดือย เข้าอะไร เข้าได้หมดเลยป๊ปปๆ ใจเรา แหม! เดี๋ยวแล้วเดี๋ยวอีก นะ เวลาเข้า อ้าปาก อ้าเลย ไม่มีสนิท ทำแสนยาก ยากตอนเริ่มต้นนี่แหละ เริ่มต้นแสนทุกข์แสน ยาก ลองผิดลองถูกจับพลัดจับผลูอยู่อย่างนั้นนะ จิตมัน ใจโฮ! มันสับสนมาก กิเลสมันพลิกมัน แพลง มันดินมันร่นนะ นี่พูดถึงกิเลส

พอกิเลสมันเป็นอย่างนั้น พอเห็นกิเลสแล้ว ถ้าจิตใจมีความมั่นคงขึ้นมา มันก็พยายามมี การกระทำเพื่อความสงบระงับ ถ้ามันเป็นปัญญาได้ก็ฝึกหัดใช้ปัญญา

หลวงตาท่านสอน วิปัสสนาอ่อนๆ วิปัสสนาอ่อนๆ การฝึกหัดใช้ปัญญา ปัญญามันต้อง ฝึกหัดใช้ ปัญญาเอาไว้ต้มแกงกินไม่ได้ เอาไว้เป็นอย่างอื่นไม่ได้ ปัญญาเอาไว้ต่อสู้กับกิเลส ปัญญาให้เท่าทันกิเลส เห็นไหม

น้ำอ้อยๆ น้ำอ้อยก่อนเดียว น้ำตาลก่อนเดียว เริ่มต้นเป็นเหตุ เป็นเหตุให้ลบหมิ่นศักดิ์ศรี ของเทวทัต ความไม่เคารพบูชาเป็นการลบหลู่กับเทวทัตจนพลิกจนแผลงจนหาช่องทาง หา การแสดงตนขึ้นมา จนมันเป็นปัญหาขึ้นมา

แต่เวลาถ้าเป็นพระนะ เป็นครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม อยู่ในหมู่สงฆ์ สงฆ์เหมือนกัน ทำสิ่งใด ก็เป็นประโยชน์เหมือนกัน ถ้าเหมือนกัน มีน้ำใจต่อกัน หลีกทางให้ต่อกันนะ มันระลึกถึงกันไง นี่ ใจ คุบัดดีใจ

เวลาอยู่ที่บ้านตาด ท่านสอนให้รู้จักประวัติของพระแต่ละองค์ๆ เวลาท่านถาม ใจนั้นก็ พรรษา บวชที่ไหน อดอาหารเท่าไร

ตอนอยู่นั้นเรากำลังนะ เรื่องเล็กน้อยมาก เรื่องขี้ประติ๋วเลย แต่พอผ่านไปแล้ว ใจโฮ! นี่คือน โยบายของท่าน มันจำได้หมดนะ หมู่คณะรู้จักกัน มันเป็นความสัมพันธ์ มันเป็นการฝังใจ มัน เป็นความแนบแน่นของหมู่สงฆ์

เวลาครูบาอาจารย์ท่านวางนโยบายของท่าน ท่านไม่เห็นแก่เล็กแก่น้อย ไม่เห็นแก่
น้ำอ้อย

น้ำอ้อยก่อนเคี้ยว น้ำอ้อยๆ มันไปปลุกเร้ากิเลสไง น้ำอ้อยส่วนน้ำอ้อยนะ คนที่เขาไม่ติด ไม่พันมันเยอะเยอะไป เอาสิบล้อมมาดัมปียังได้เลย นี่มันมีมากมายมหาศาล แต่เวลาคน จิตเวลา มันเป็นคราวกรรมไง เวลามันคิดถึงแล้วมันฉุนมันเฉียว มันฝังใจ มันพยายามจะหาหนทางจะ เอาชนะคะคานเขา แล้วหาหนทางก็ต้องแสดงออก

พอแสดงออก ก็เราจะมีอะไรละ สมณะมีบริหาร ๘ ไม่มีทรัพย์สินเงินทอง ไม่มีลาภสักการะ จะเอาอะไรไปตอบโต้เขา มันก็ตอบโต้กันด้วยอภิปัญญา ตอบโต้ด้วยโลกธรรม มันไม่มีประโยชน์อะไรทั้งสิ้นเลย

เพราะเรามาละ เรามาประพฤติปฏิบัติ เรามาเอาความจริงของเรานะ ถ้าเราเอาความจริงของเรานะ เรามีสิ่งใดเราใช้ของสิ่งนั้น ถ้ามันมีน้ำใจต่อกัน เกื้อกูลต่อกันนะ มันฟังหัวใจมาก

คนเรานะ มันจะเห็นน้ำใจกันตอนทุกข์ตอนยาก ตอนทุกข์ตอนยาก ตอนไปจุดดงค์ตอนที่ไม่มีจะกิน ดูอย่างหลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบ เวลาไปจะเป็นจะตายด้วยกัน มันไม่มีที่ให้บิณฑบาต น้ำในกระตึกมาก็หมดแล้ว แล้วยังต้องเดินเข้าไปบนป่าเขาไม่มีอะไรเลย

นี่จะเป็นจะตายแล้วนะ รำพึงในใจ รำพึงเลยนะ เวลาปกติเทวดา อินทร์ พรหมมาฟัง
เทศน์ฟังธรรม มีปัญหา ก็มาถาม มาถามเอาเรื่องภายในของท่าน

แล้วคนที่มีคุณธรรมเขาไม่มาพูดชี้ไม้หักอก เขาเก็บไว้ในใจ พูดเฉพาะคนที่รู้เหมือนกัน คนที่รู้เหมือนกันเห็นเหมือนกันนะ มันเป็นเรื่องธรรมดา ธมฺมสากัจฉา เอตมฺมงฺคลมุตตมံ แล้วไม่พูดกับคนที่ไม่รู้ด้วย เว้นไว้แต่ลูกศิษย์ใกล้ชิดที่ไปทำข้อวัตร พวกนั้นจะได้ยินได้ฟังเรื่องอย่างนี้ แต่ถ้าเป็นคนอื่นเขาไม่พูดออกมา นี่ถ้าเป็นหลักการ เพราะอะไร

เพราะมันเหนือโลก มันเป็นความมหัศจรรย์เหนือโลก โลกรู้ด้วยไม่ได้ แล้วถ้าไปพูดขึ้นมา ก็เป็นผู้วิเศษ มันเป็นก็เป็นไป มันวิเศษตรงไหน มนุษย์เหมือนกัน ขี้เหี้ยมเหมือนกัน กินอยู่เหมือนกัน แต่หัวใจที่มันสูงส่งกว่า

นี่ไง เวลาหลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบ เวลาท่านอุคตังค์ไปๆ เวลามันไม่มีจะกิน แล้วมันทุกข์ มันยากๆ แล้วชีวิตไ้

ธรรมชาติ เวลาคนทางโลก “พระอรหันต์ก็ให้มันตายไปสิ มันจะได้อนุภาทิเสสนิพพาน จะได้วิมุตติสุขด้วยข้อเท็จจริงไ้ รีบๆ ตายไปซะ”

ถ้าเวลามันถึงวาระ มันเป็นวาระของมันเอง พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะไปลาองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ให้สมควรแก่เวลาของเธอเถิด”

มันมีเศษของกรรมของคน อายุขัยของคน เราไปหักไปตัดไปค้ำนไม่ได้ มันปล่อยไป ธรรมชาติเป็นธรรมชาติ เป็นสังขธรรมไ้ นั่นธรรมชาติ วัฏฏะไ้ วัฏฏะ ฤดูกาลมันเปลี่ยนแปลง เดี่ยว แล้ง เดี่ยวน้ำท่วม มันเป็นฤดูกาลของมัน วันเวลามันหมุนของมันไป แต่มันมีภัยแล้งนะ มันมีน้ำท่วมนะ หิมะตกนะ แต่จิตนี้มันหมุนของมันไป

นี่ไ้ ถ้ามันเป็นจริง “ให้เห็นแก่สมควรแก่เวลาของเธอเถิด” แก่เวลาของเธอก็อายุขัยของเธอไ้ อายุขัยของเธอมันเป็นกรรมที่กระทำมาไ้ มันสิ้นสุดอย่างไรให้มันเป็นตามภพตามชาตินั้น แต่ใจที่มันสิ้นกิเลสแล้ว มันไม่มีการเกิดอีกแล้วละ ช่างหน้าไ้มี สิ่งที่เป็นอดีตมาก็จบไป ตั้งแต่สมุจเฉตพหุณ ตั้งแต่อาสวักขยญาณทำลายอวิชชาจบแล้ว จบ นี่เป็นสังขธรรมในพระพุทธศาสนา ถ้าเป็นสังขธรรมในพระพุทธศาสนา ถ้าหัวใจเป็นธรรมๆ เห็นไหม

หัวใจเป็นธรรมมันเกิดมาจากไหน

เกิดมาจากไอ้ขี้ทุกข์ขี้ยากนี่แหละ ไอ้ขี้ทุกข์ขี้ยากที่เกิดมาจากพ่อจากแม่ เกิดมาจากพ่อจากแม่แล้วมาบวชเป็นพระจากอุปัชฌาย์ครูบาอาจารย์นี่แหละ แล้วครูบาอาจารย์ขึ้นมามีสิ่งที่กระทบสิ่งที่กีดขวางอยู่เพื่อไม่ให้กิเลสมันอหังการไ้ กิเลสมันอหังการ มันทำเลวร้ายกับตัวเองทั้งสิ้น การกระทำนั้นมันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์โลก เป็นของตนเองทั้งสิ้น เห็นไหม สิ่งที่เกิดขึ้นๆ แต่มันก็มีเวรมีกรรมนะ มีเวรมีกรรม ถ้ามันไม่ทำอย่างนั้น

เพราะมีคนพูดบ่อย ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนาคตังสญาณ ก็รู้อยู่แล้วว่าเทวทัตจะมาทำลายอย่างนั้น จะให้เทวทัตบวชมาทำไม ทำไมไม่ให้เทวทัตไม่ต้องบวชมาตั้งแต่ตอนนั้น แล้วการมาเกิดก็มาเกิดเป็นพี่เป็นน้องกันเหมือนกัน เป็นลูกพี่ลูกน้อง เป็นกษัตริย์เหมือนกันด้วย นี่เวลามาบวชนะ

ธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้รู้เขาถึงบอกว่า เพราะความเมตตาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะถึงที่สุดแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะระลึกได้

เราทำขนาดนี้ ทำอย่างไรก็แล้วแต่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีสิ่งใดได้แย้งเลย ระลึกได้ จะมาลา จะมาขอขมาลาโทษขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลามาแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เทวทัตจะไม่ได้เห็นหน้าเราแล้วแหละ”

เวลาเกิดมาด้วยกัน เป็นลูกศิษย์ลูกหามาเหมือนกัน ประพฤติปฏิบัติมาด้วยกัน เวลามาได้มาแย้ง มาขอพรต่างๆ

“ต่อไปนี่เทวทัตจะไม่ได้เห็นหน้าเราแล้วแหละ”

แล้วเวลาเทวทัตจะมาขอขมาไง มาแล้วนะๆ ส่งข่าวมาตลอดทาง เวลามาถึงหน้าเขตวันจะไปขอขมาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาจิตใจมันพลิกมันแพลงแล้วมันเปลี่ยนไปเลย

เดินทางมาตลอดแล้ว ร่างกายมันไม่สะอาด ต้องทำความสะอาดร่างกายก่อน ลงจากแคร่ ธรณีสูบผัวะ! ไม่เห็นจริงๆ แต่ธรณีสูบไป ตั้งแต่ถึงคอก ขอขมาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งถึงคอก ขากรรไกรขอถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เขาสำนึกได้ นี่ไง

คำว่า “นี่ไง” หมายความว่า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ไม่ให้บวชๆ เพราะเขาคิดได้ แต่ความคิดได้ของเขามันโหดร้าย มันได้ทำให้วงการของสงฆ์สิ้นสะเทือนมหาศาล แต่เพราะมันเวรกรรมของสัตว์ใจ สร้างไว้มหาศาลขนาดนั้นไง

ถ้ามันย้อนกลับมาที่ย้อนกลับมา น้ำอ้อย ของเล็กน้อยแค่นี้ แต่เพราะการสร้างสมมา อย่างนั้น เป็นจืดเป็นนิสสัย พอไปเห็นสิ่งใดแล้วมันคิดคำนวณของมันไปตลอด บ้าบอคอกแตกไป เรื่อย ใ้แค่ น้ำอ้อย น้ำอ้อยก้อนเดียวทำให้เกิดปรากฏการณ์ได้ขนาดนั้นนะ

น้ำอ้อยส่วนน้ำอ้อยนะ ถ้าวิเคราะห์ น้ำอ้อยมันของเล็กน้อย แต่ถ้าวิเคราะห์ถึงพันธุกรรม ของจิตตั้งแต่ชูชกไปมันมหาศาล ตั้งแต่เป็นชูชกไป ตั้งแต่ทำสิ่งใดมาเป็นคู่เวรคู่กรรมกันต่อมา เกิดมาร่วมกันมาตลอดไป

ฉะนั้น ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในบรรดาสัตว์ ๒ เท้าที่เราเกิดมา ถ้าไม่เป็นญาติไม่เป็นพี่เป็นน้องกันมาภพใดชาติหนึ่งไม่มี คำว่า “เป็นพี่เป็นน้องเป็นญาติกัน ชาติใดชาติหนึ่ง” มันถึงมีความรู้สึก เห็นแล้วมันมีความชื่นใจ เห็นแล้วมีความขัดแย้ง เห็นแล้ว ต่างๆ มันเป็นของมัน ถ้ามันเป็นของมันแล้ว นี่มันผลของวิญญู แต่หัวใจเราละ หัวใจเราจะหมุน ไปตามมันอีกใช่ไหม หัวใจเรายังจะหมุนตามวิญญูนั้นไปใช่ไหม ตามวิญญูไปมันก็แปรปรวนไป อย่างนั้นนะ แล้วกิเลสที่มันอยู่ในหัวใจนั้นมันก็ครอบงำทำลายไปมากไปกว่านั้น

แต่ถ้ามันรู้เท่าๆ แล้วนะ สิ่งที่ทำไปๆ เพราะความเห็นผิดๆ ทั้งสิ้น ปล่อยวางทั้งสิ้น ถ้าจะ ทำสิ่งใดขึ้นมาก็ทำความสงบใจของเรามาทั้งสิ้น ทำความสงบของใจเราเข้ามา ดูแลหัวใจของ เราเข้ามา ถ้าเห็นโทษของมันๆ ใจ เห็นโทษของกิเลสในหัวใจของสัตว์โลกๆ ใจ สิ่งที่น่ากลัวที่สุด คือกิเลสในหัวใจของสัตว์โลก

เพราะกิเลสในหัวใจของสัตว์โลก น้ำอ้อย หมู่สงฆ์เขาเห็นว่าเป็นสัตว์ตถาคต เป็นไว้ฉัน กับน้ำร้อน ฉันทเข้าไปแล้วก็ถ่ายก็จบ ก็น้ำอ้อย แต่ทำไมมันไปสะกิด มันไปสะกิดให้เห็นว่า ทำไม ข้ามไปข้ามมา ทำไมไม่เห็นหัวเรา ทำไมไม่ถวายเป็น

แค่น้ำอ้อย แต่มันไปปลุก มันไปคุ้ยกิเลสในใจของเทวทัตขึ้นมา มันไปคุ้ยตั้งแต่ภพชาติที่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัต ไปเป็นผู้ขายของเล่นเด็ก สุดท้ายตลาดทองคำของยาย แก่นั้นนะ กำเม็ดทรายขึ้นมาจะ จะจองล้างจองผลาญไปทุกภพทุกชาติ แล้วก็จองล้างจอง ผลาญมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ไปแล้ว

แต่เวลานานี้ก็ได้ คำว่า “สำนึกได้” หลวงตาท่านยังชม ท่านชมนะ บอกว่า เทวทัตเวลาหมดจากเวรจากกรรมแล้วจะเป็นพระปัจเจกพระพุทธเจ้า

ดูเทวทัตเวลาเขามีฌานโลกีย์ของเขา เขาแปลงเป็นรูปไปพ้นศีรษะของอชาตศัตรู นั่นคืออะไร ฌานโลกีย์ คำว่า “ฌานโลกีย์” สิ่งที่เป็นมิจา เป็นสมาธิเป็นมิจา มันก็ทำกำลังใจให้มีกำลังเหมือนกัน แล้วถ้าเพราะได้สร้างเวรสร้างกรรมก็ต้องไปตกนรกอเวจี เวลาพ้นจากนรกอเวจีขึ้นมาเป็นชั้นๆ ขึ้นมา สุดท้ายแล้วก็จะมาตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพระพุทธเจ้า เพราะเขาสำนึกได้ เขาสำนึกได้ด้วยการกระทำ ด้วยสิ่งที่เขาทำมาๆ มันก็มีกำลังของมัน แต่มันเป็นมิจา มันเป็นการทำผิดพลาด เป็นการทำลาย ก็ต้องไปลงนรกอเวจี

แต่สิ่งที่เป็นฌานโลกีย์ สิ่งที่ได้สร้างสมมา เห็นไหม เพราะสำนึกได้ พอสำนึกได้ ถวายคาง ถวายกระดูกขากรรไกรกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สำนึกผิดๆ ผิดไปแล้ว นี่เวลานานี้ได้ แล้วเวลาทำเป็นความดีงามของเขา ถึงเวลาความดีงาม ทำผลสั้นสะท้อนมากนะ แล้วมันมีความดีงามที่หลังนี้ไง นี่พูดถึงว่าพันธกรรมของจิตๆ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด แล้วเราก็เห็นอย่างนั้น

“น่ากลัวที่สุดคือกิเลสในหัวใจของสัตว์โลก”

กิเลสในใจๆ นั้นนะ แล้วสถานะสูงหรือต่ำ สถานะที่ต่ำต้อยมันก็ทำผลสะท้อนได้เล็กน้อย สถานะที่สูงสูงมันก็ทำผลสั้นสะท้อนเป็นวงกว้างมาก มันอยู่ที่กิเลสในใจมีอำนาจหรือไม่มีอำนาจ มีฐานะหรือไม่มีฐานะ แล้วทำได้มากทำได้น้อย ทำแล้วมันก็มีผลกลับมากับใจดวงนั้นไง นี่ก็แค่น้ำอ้อย ให้เห็นว่าน้ำอ้อย มันเป็นของเล็กน้อยนะ ฉะนั้น ให้ผลปรากฏการณ์ของสังคม

มันก็แค่น้ำอ้อย มันเป็นผลปรากฏการณ์ของสังคมทั้งสิ้น เรามีเวรมีกรรมต่อกันมา เราได้สร้างผลเวรผลกรรมของเขามา ถ้าสร้างผลเวรผลกรรมของเขามา สิ่งใดที่แก้ไขได้ ที่ทำให้มันเป็นผลบวกได้ เราก็พยายามจะทำ ถ้ามันทำไม่ได้ กรรมของสัตว์ใด ก็กรรมของสัตว์ สัตว์ที่มันสร้างเวรสร้างกรรมของมันมา

แล้วเวรกรรมที่มากที่น้อยขนาดไหน กรรมอันนั้นมันมีผลกระเทือนของมันไง ถ้าผลกระเทือนของมันนะ มันก็สร้างสิ่งที่ผลกระเทือนของมัน เห็นไหม นี่ผลของวิภูฏะๆ ผลของการเวียนว่ายตายเกิดในของวิภูฏะ ผลการเกิดเวียนว่ายตายเกิดในวิภูฏะเพราะมันมีเวรมีกรรมมาแล้วถ้ามาสร้างกรรม กรรมชั่วๆ มันก็สร้างผลกรรมของมันต่อเนื่องไป

นี่ไง ในบรรดาสัตว์ ๒ เท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ในการเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริทรัพย์ เป็นอริทรัพย์ขึ้นมาเพื่อสร้างคุณงามความดี สร้างคุณงามความดีมันก็เป็นกรรมไง แต่ถ้าสร้างความชั่วมันก็เป็นบาปเป็นกรรมไง

ถ้าสร้างความชั่วๆ นี่ไง ถึงว่ากรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กันไง ก็การกระทำของเรามันก็จำแนกของมันไปไง สิ่งที่มา สิ่งที่มามันก็เป็นของเดิมมันมา ของเดิมมันก็เป็นกิเลสในหัวใจของมนุษย์ แต่เพราะมนุษย์เกิดมามีคุณค่า มนุษย์เกิดมามีสติปัญญา มนุษย์ถึงเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วได้นับถือพระพุทธศาสนา นับถือพระพุทธศาสนาแล้ว ผู้ที่มีสติมีปัญญาขึ้นมาก็พยายามจะเอาชนะกิเลสในใจของตน

การบวชการประพฤติปฏิบัติคือการเอาชนะกิเลสในใจของตน ถ้าใครชนะกิเลสในใจของตนได้โดยสัจจะเป็นความจริง มันก็เป็นสัมมาสมาธิ เป็นสัมมาสมาธิทั้งสิ้น มันจะเป็นธรรมๆ เป็นธรรมมาจากไหน

เพราะคนนับถือพระพุทธศาสนามันก็ศีล สมาธิ ปัญญา ลัทธิต่างๆ เขาก็ทำสมาธิของเขา ทุกศาสนาของเขา เขาทำความสงบของใจทั้งสิ้น เขาสวดมนต์สวดพร เขาค้นวอนต่างๆ เขาเป็นสมาธิของเขา นี่สมาธิไง มิจหาหรือสมาธิทั้งสิ้น ถ้ามันเกิดมา ถ้ามันทำประพฤติปฏิบัติขึ้นมาในหัวใจ มันเป็นสมาธิทั้งสิ้น

แต่พระพุทธศาสนา เวลาท่านสอนมรรค ๘ ใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบัพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวกขยญาณ มันชัดเจนในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม พอแสดงธรรมๆ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ลูกศิษย์ลูกหามหาศาล มหาศาลเพราะ

อะไร เพราะเป็นอำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้สร้างเวรสร้างกรรมมา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาได้พ้นกรรมของจิตที่มันติดงอมขึ้นมา มันจะคิดบวก มันจะมีความเห็นเป็นผลบวกขึ้นมา

เทวทัต เทวทัตก็ได้สร้างสมบุญญานิการมาเหมือนกัน แต่เวลาสร้างสมบุญญานิการเป็นคู่เวรคู่กรรม เวลาได้เห็นแล้วมันน้อยเนื้อต่ำใจไปหมด ต้องเสมอกันๆ แม้แค่น้ำอ้อย

มันอยู่ในธรรมบท ในพระไตรปิฎกแปลมาจากบาลี เริ่มต้นเห็นนางวิสาขาเข้ามาเฝ้ามากราบไหว้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ มันก็มีของติดไม้ติดมือมา ก็มองตรงนั้นแหละ มีน้ำผึ้งน้ำอ้อยมาถวาย ก็สมัย ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว มันจะมีอะไรสูงส่งขนาดไหน มันก็มีแต่ธรรมชาติอย่างไรก็เป็นอย่างนั้นนะ

ตัวเองก็เห็นแล้ว ทำไมข้ามไปข้ามมา เกิดเป็นปฏิฆะมานะ เกิดเป็นความคิดวางแผนต่างๆ ร้อยแปด พอคิดแล้ว เห็นใหม่

ก็แค่น้ำอ้อย แต่กิเลสในใจของเทวทัต กิเลสในหัวใจของสัตว์โลก กิเลสมันไม่ยอม กิเลสมันดิ้นรน กิเลสมันต้องการ กิเลสมันจะเทียบเคียง แล้วเวลาสร้างผลมา เพราะกิเลสคิด

ถ้าเป็นธรรมคิดนะ มันวางหมดเลย แล้วพยายามเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในหัวใจของเรา เราอยากพ้นทุกข์ๆ น้ำอ้อยไม่ต้องการ ต้องการศีล ต้องการสมาธิ ต้องการปัญญา ต้องการความสงบระงับ เราบิณฑบาตเข้าขึ้นมาได้สิ่งใดเราก็ดันแบบนั้น

ในสมัยพุทธกาลมีมาก เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ คหบดีเขาชื่นชม เขาถวายทานของเขา เวลาพระบวชใหม่ มันก็เป็นน้ำผักดองกับข้าว ช้าแล้วช้าเล่าๆ จนเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ โจรพระภิกษุเทศก์ ผู้ที่แจกของพระ ลำเอียงๆ

แต่ถ้าเป็นพระผู้ใหญ่ เอาไปเลย ให้ เราได้สิ่งใดมาเราเจือจานลูกศิษย์ลูกหา เราให้ นี่ถ้าเป็นธรรมๆ

แต่เวลาพระที่บวชมาแล้วไม่ได้ตั้งใจ โจรหนุนโจรนี้จนสร้างเงื่อนไข

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระวินัยฯ เรื่องอย่างนี้มีมาก เกิดขึ้นมาในสมัยพระพุทธกาล

ในสมัยปัจจุบันนี้โลกมันเจริญ พอโลกเจริญขึ้นมา สิ่งใดที่เป็นสมควรแก่สมณสาธูปที่ใช้เป็นประโยชน์กับเรา เราก็ใช้สอยสิ่งนั้นเพื่อดำรงชีพ ดำรงชีพไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาสัมผัสปัญญะกอดมันไว้ ถ้าสัมผัสปัญญะมันเท่าทันความคิด มันหยุดได้

ถ้าสัมผัสปัญญะเราไม่เท่าทัน มันโหมนะ กระแสมันพัดโครมๆ ยิ่งกว่าพายุอีก พายุอารมณ์ร้ายกาจนัก ทำให้เราล้มลุกคลุกคลานไป แต่ถ้าเรามีสัมผัสปัญญะยับยั้งไว้ นี่เวลาพังธรรมๆ จากหลวงพ่อก

“หลวงพ่อก็คูณได้สิ หลวงพ่อกะแก่เฒ่าแล้ว ๗๐ แล้ว อะไรก็ได้ๆ ใจ แต่พวกฉันยังปั้งๆ อยู่ ใจ ยังฟิตๆ อยู่”

ฟิต ก็เลสมันก็ฟิตด้วยใจ เราก็ตัดทอน เพราะเราก็เคยฟิตๆ อย่างนี้มา อดอาหารนะ อดแล้วอดเล่า ๗ วัน ๘ วันมาฉันที่ ๗ วัน ๘ วันมาฉันที่ ทำอยู่อย่างนั้นเป็นปีๆ นะ เพราะอะไร เพราะดัดมันใจ ดัดมันเพื่อจะได้สัจจะของเราใจ ดัดมัน เห็นไหม

แล้วเวลามันคิดนะ เรายังเคยคิด โอ้! คนเรา ๓ วันกินข้าวที่ก็จะดินะ ประหยัดไปอีกมากเลย เพราะมันอยู่สบายๆ ใจ ๓ วันกินข้าวที่ก็พอ แต่เราฉันหนเดียวๆ นะ ถ้าพูดมากเกินไปเขาก็อวด อยากแก็ด เก่งกว่าคนอื่น แต่ไม่ใช่

เพราะคิดอยู่คนเดียว คิดกับกิเลส ฉันจะเอาชนะกิเลสในใจของตน จะเอาความสงบระงับ จะเอาความดีงามเพื่อการประพฤติปฏิบัติให้ศีล สมาธิ ปัญญามันก้าวเดินได้สะดวก นี่มันคิด คิดเอาชนะตนเอง แล้วกระทำของตน จะอยู่กับคนมากคนน้อย เราก็ทำของเรา ทำของเราไปเรื่อยๆ แต่มันก็ไปสะดุดตาคนเยอะ แต่สะดุดตามันก็เรื่องของเขา เพราะเราเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์สังคมอยู่ในสังคม เราก็พยายามทำของเรา ทำเพื่อประโยชน์กับเรา แล้วถ้าทำไปแล้วมันเป็นมิจาหรือสัมมา

ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ มันเป็นภาวนามยปัญญา มันรู้มันเห็นของมัน มันแจ่มแจ้งของมัน มันชัดมันเจนของมันนะ เวลามันปล่อยมันวาง คุณค่าของมันมี

เวลาทุกข์เหมือนกันหมด เวลาสุขไถ่ เวลากระเสือกกระสนเหมือนกันทั้งนั้น ทุกข์มันอันเดียวกัน แต่เวลามันสงบล่ะ เวลามันปล่อยล่ะ แล้วเวลาภาวนามยปัญญา ต่ทั้งคปทานมันปล่อยชั่วคราวๆ ละ แล้วมันสมุจเฉตปทานล่ะ

มันชัดเจนของมันอย่างนั้นนะ สมุจเฉตปทาน บุคคล ๔ คู่ ๖ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามิมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ อ้อ! นิพพาน ๑ มันไปอยู่ไหน นี่มันเป็นความจริงของเราไง เห็นไหม ถ้าเราทำจริง เราทำจริงของเราได้

น้ำอ้อยหยดเดียวทำให้เกิดปรากฏการณ์ขึ้นมาได้ แล้วถ้ามีสติสัมปชัญญะ เรามีสติสัมปชัญญะ เราจะไม่ให้มีปรากฏการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้น เพราะเรามองภาพรวม ของของเรา เยอะแยะไปในคลัง ทุกอย่างมีทั้งสิ้น ขาดเหลือสิ่งใดบอกกันได้

เพราะว่าความสูงความต่ำ ความเอารัดเอาเปรียบ มันทำให้กิเลสของเรามันเคลื่อนไหว เรามีกิเลสกันทุกคน แล้วจะให้กิเลสของเราเอาเชื้อ เอาสิ่งนั้นมากระตุ้นมันอีกให้มันทุกข์มันยากไม่ได้ เราพยายามตัดทอนมันๆ ปัจจัย ๔ ปัจจัยเครื่องอาศัย สมณสาธูป หัวหน้ต้องดูแล เหว้ง